

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23Co/59/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116206495
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8116206495.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobkyne: E. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXX/X, XXX XX S. zastúpenej ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU JUDr. Igor Šafranko, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.788,35 eura, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 19C/105/2016-25 zo dňa 30.11.2017 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu a priznal žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozsudok odôvodnil tým, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.788,35 eur, pričom svoj návrh odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10C/245/2013 bola ako žalovaná v postavení spotrebiteľa. Žalobou sa žalovaný voči nej domáhal zaplatenia sumy 2.325,83 eur s príslušenstvom. V konaní bola z väčšej časti úspešná, súd ju zaviazal zaplatiť sumu 537,48 eur s príslušenstvom a žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Rozsah porušenia spotrebiteľského práva vyplýva z citovaného rozsudku, v ktorom súd konštatoval, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou. V zmluve bol dojednaný úrok vo výške cca 70 % ročne, čo súd posúdil ako neplatné dojednanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie žalobu zamietol s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.09.2016, 6Cdo/389/2015, v ktorom súd uviedol, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z.z. treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody a vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Podľa tohto rozhodnutia právo na primerané finančné zadostučinenie možno spotrebiteľovi priznať, ak si ako žalobca úspešne uplatnil nárok z porušenia práva alebo povinnosti, pričom toto úspešné uplatnenie musí vyplývať z právoplatného rozhodnutia. V postavení žalobcu je aj vtedy, ak bol označený za žalovaného, ale v konaní vzniesol vzájomný návrh a bol so svojim vzájomným návrhom úspešný. Kým tieto podmienky nie sú splnené, spotrebiteľ právo na primerané finančné zadostučinenie nemá. Keďže žalobkyňa v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10C/245/2013 bola v pozícii žalovanej a len sa bránila voči uplatnenému nároku, nemá nárok na priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Preto súd žalobu zamietol.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalobkyňa. Uviedla, že z uznesenia Najvyššieho súdu SR 6Cdo/389/2015 z 24.09.2016 nijakým spôsobom nevyplýva, že primerané finančné zadostučinenie patrí spotrebiteľovi len vtedy, ak je v pozícii žalobcu alebo žalovaného, ktorý vzniesol vzájomný návrh. Také niečo nie je v citovanom uznesení Najvyššieho

súdu SR uvedené. Najvyšší súd na konci svojej vety uviedol odkaz na § 153 ods. 4 OSP, ktorý uvádzal aj možnosť, že súd nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Minimálne pri tejto alternatíve, keď súd nepriznal plnenie dodávateľovi, musí byť spotrebiteľ v pozícii žalovaného. Ak Najvyšší súd uvádza príklady na úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti, tak reaguje na vec, ktorú posudzoval a v ktorej spotrebiteľka bola v postavení žalobkyne, ale žiadne konkrétne porušenie práva alebo povinnosti neuviedla, a preto bola jej žaloba odmietnutá. Cieľom zákonodarcu bolo zefektívniť ochranu spotrebiteľov práve hrozbou primeraného finančného zadosťučinenia obchodníkovi, ktorý v rozpore s morálkou a zákonom porušuje spotrebiteľské právo. Zo žiadnych ustanovení zákona nevyplýva, že spotrebiteľ musí byť aktívny len ako žalobca. Naplnenie zmyslu § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa možno vidieť najlepšie práve tam, kde spotrebiteľ je obchodníkom donútený byť žalovaným. Tu nielenže obchodník pripravil formulárovú zmluvu porušujúcu spotrebiteľské právo, ale sa ešte pokúša svoju nezákonnú činnosť zlegalizovať zneužitím súdnej moci. Žalobca poukázal na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, z ktorých vyplýva, že pod úspešným uplatnením porušenia práva treba rozumieť aj uplatnenie práva v pozícii žalovaného v rámci obrany. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

4. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že odvolanie žalobkyne je dôvodné. Odvolací súd súhlasí s názorom, že ani z § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa ani z citovaného uznesenia Najvyššieho súdu SR nevyplýva, že za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností možno považovať len uplatnenie takýchto nárokov v pozícii žalobcu alebo žalovaného, ktorý podal vzájomný návrh. Je pravda, že uznesenie NS SR 6Cdo/389/2015 hovorí práve o takýchto prípadoch, avšak neformuluje, že výlučne takýto prípad napĺňa dôvody na aplikáciu § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Navyiac, tento právny záver NS SR nebol vecným dôvodom odmietnutia dovolania, bol spomenutý len ako obiter dictum, teda argument, ktorý nebol podstatný pre rozhodnutie a v systéme common law (z ktorého precedenčná záväznosť rozhodnutí vyplýva) nie je záväzným prvkom rozhodnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu výklad, ktorý viac napĺňa účel zákona, je ten, že za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností možno považovať aj procesnú aktivitu spotrebiteľa v pozícii žalovaného. Dôležité je, aby svoje spotrebiteľské práva aktívne v súdnom konaní uplatňoval a dosiahol rozhodnutie vo svoj prospech (minimálne čiastočne). Keďže súd prvej inštancie nesprávnou aplikáciou práva nevykonal dôkazy a nezistil skutkový stav týkajúci sa toho, či a akú aktivitu spotrebiteľ v konaní vyvinul, aký postih mu v konaní hrozil a nezistil všetky okolnosti dôležité pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia, odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie zistí, či žalobca úspešne uplatňoval v konaní 10C/245/2013, vedenom na Okresnom súde Prešov svoje práva ako spotrebiteľ, či bol pri ich uplatňovaní aktívny a úspešný a ak áno (čo i len čiastočne), nárok na primerané finančné zadosťučinenie prichádza do úvahy. Jeho výšku je potrebné určiť podľa zásad primeranosti, teda s prihliadnutím aj na ujmu, ktorá žalobkyňi hrozila a s prihliadnutím aj na obsah vzťahu, v ktorom sa toto porušenie udialo.

5. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.